וישימו ·· ויצקום · ואת יורבו · כמו /
ויעקבם · וילן יהושע בלילה ההוא כי
מתוך העמק · ומגיד שלא לן בעומקה
של תורה · למועד · לזמן היום · שנעש
יחד יתמיל · כמותה שעה · מכאן שהיו
מתחשים ומענגנים ויגעו · לשון נגע
ויחכרו · הריגו עמקו מאוד הן נגפים
לפניהם · נטה בכידון · הוא היה סימן /
לאורב לעדות את המארב כראותו הכידון
נטוי אל העיר · כידון ירטפייר בל' לע
ירים כח · והעם הנס אל המדבר · ישר'
שנסו אל המדבר · כמ' שיאמר למעלה
נהפך להלחם אל הרודף · ולא יצאו מן
העיר · המארב שהציתו את העיר : אז
יבנה וגו' · פרש זו כתובה מוקדם ומאוחר
שהיום שעברו את הירדן עשה כן · לכך
את העם בראשונה · ההררים ברכות להלן
קללות · ארור האיש אשר לא יעשה פסל
ומסכה : ויעשו גם הם בערמה · כמ' שעשו
בני יעקב מירמה לשכם בן חמור החוי ·
ויושבי גבעון מן החוי היו · כמו שיאמר
בענין · ויצטיירו · עשו עצמן כהולכי
בשליחות · לשון וציר בגוים שולח · וכל
תיבה שתחלת יסודה צד"י כשהיא
מתפעלת בלשון התפעל או נתפעל בוא
טי"ת בתוכה וחולקת את אותיות שרשי
התיבה · כמ' נצטדק · ונער צדק · נצטויה
נצטבע · ומגי' צבע · שקים בלים · שיהו
נראים כבאים מארץ רחוקה · ומטולאים
לשון מבקעים · לשון אותי עריין וחוטי
חמורי ויקי · נקודים · ירשיין · לשון /
מוקד ופן תרגמו' יונת כיסנין · אולי בקרבי
אתה יושב · שמא מיושבי הארץ אתם
הצטיידו · לשון צידה כשהוא ע' יוצאו
לצידה לדרך · ויקחו האנשים מצידם
קבלו דבריהם · שצדים כפיהם לא ושאלו
לא עדה · אז ידבר · אומר שירה ותחת
השמש · לפי שאמר לשמש דום · דובר

לומר שירה · וכל וכן שהיו דומים עומד
ודום ויעמד · שכל עת שהלכו היו אומרים
שירה · וירח בעמק אילון · אותה שעה
היה עומד הירח כנגד עמק אילון · והוא
רחוק מגבעון · שהרי גבעון בגבול בנימן
ואילון בגבול דן · ופשוטו של מקרא זה
לשון המתנה · כמו אם כה יאמרו אלינו
דומו · וכן דום לה' · הלא היא כתובה · דבר
זה נכתב בתורה · שאמר לו יעקב ליוסף
וזרעו של אפרים יהיה מלא הגוים · אותו
היום שעמדה חמה ליהושע נתמלא כל /
העולם שמעו של יהושע · ויעמד השמש
בחצי השמים · כיום תמים · ולא אץ לבוא ·
גלו · גלגלו · אבנים אל פי המערה · ולא חרץ
חרץ · לבני ישר' הרי זה מקרא קצר · חרץ
החורץ בני לאיש מבני ישר' את לשונו
חרץ לשון דבור הלשון · וכן לא יחרץ כלב
לשונו · וכן תחרץ · דור תעמק אל תשוי
תשואות מלחמה · והאשדות · שפוך
שמי הגבעות שופכין · מקדש ברנע /
עד עזה · מיצר דרומי של ישר' הוא מן
המזרח למערב · ולא הספיק לכבוש כל
המיצר · ובנ' מעזה ועד הים · אמון שה
ומטן · ואת האיש המשרת העזתי וה
והאשדודי וגו' · נ ב כנרות · רוחב נגעסר'
ובנפות דור · פלכי דור · קונטרידש בל' ·
חים מולערכן · משרפות המים · תרגו'
יונת חריצי מיא · חריצן שעושין ומי
הים יוצאין להם ונשרפין · מחום השמש
ונעשים מלח · העומדות על תלם · שלא /
נהרסה · חומתם · כמו יריחו שנפלה חומת'
וכן העי שנ' כה וישם עי תל עולם שממה
ולא עוד לכדה מסורת שופה · משה
עבד ה' ומסר כן · בבראשית רבה כושלת
יעקב · מבעל גד · מישר גד · ההר החלק
שעיע · והלך אשר הכו בני ישר' בימי
משה · ועד יבק הנחל · ששם גבול ארץ
בני עמון · ומשם והלאה היו בני עמון

מושלים · וחצי הגלעד גבול סיחון · שם
היה מתחיל ממשלת סיחון · כשאומר ·
למעלה שחצי הגלעד היה שלו · וזה חצי
השיני של עוג · ומן ההר החלק עד בעל
גד · במיצר המזרחי · ולא הספיק לכבוש
בחייו את כל המיצר עד הצפון · ולנפות
דור · לפלכי דור · והארץ נשארה לרשתה
שלא נכבשה גלילות · מרקש בל' · מן /
השיחור · הוא נילוס · הוא נהר מצרים ·
הוא סמוך לתחום מקצע דרומית
מערבית של ארץ ישר' מי שיחור
מולה מסעי · ולהודע מן שלא כבש /
יהושע בחייו כל מיצר הדרומי אלא /
ומדבר צין · הוא ההר החלק העולה
שעירה עד המלוס · האמור למעלה ועד
קדש ברנע עד עזה · חמשת סרני פל'
פלשתים · הוא סוף · גמר המיצר עד הים
הגדול שבמערב · לכנעני תחשב · מארץ
הכנעני שלא' לאבותם · העזתי והאש'
והאשקלוני · שהשלמים הוא מונה · אל
ומתחלה קרוב חמשה · [illegible]
אשדודי שלהם חמשה · החשובים
חמשה הן · שהעוים · אינם מן המנין
החשובים · ועוד יש לפרש חמשת סרני
פלשתים · העזתי והאשדודי והאשקלוני
והגתי והעקרוני · הם חמשה · ועוד כל
נשאר לכיבוש ארץ העוים שאינן מן
הפלשתים · עד גבול עקרון צפונה · זה
העקרון יושב על הים · ומתפשט לצד
הצפון · אותו מן האחרים · מתימן ל
ארץ הכנעני · פסוק ראשון מנה גמר
מיצר הדרומי מן המזרח למערב · וזה
מונה את רחב אותו הריקוע הנותר
לכבוש כמה הוא מן הדרום לצפון · זה
מתימן כל ארץ הכנעני · ומערה אשר
לצידונים עד אפקה · עד האמורי לצפון
והארץ הגבלי · ארץ גבל · וכל הלבנון /
מזרח שמש · ובמיצר מזרחי נשאר

ער״ב שעה עדים · הוו סוכין לה יב
דרש ר׳ יהודה הדרשן · גלותי הסירותי
מי גל ויעלי חרפה · וגל את הירדן ויי
וימחרת הפסח · יום הנפת העומר ש
שהקריבו עומר תחלה · ומשבעה באדר
שמת משה שפסק המן היו מסתפקין
עכשיו ממן שלקטו בשבעה באדר ·
שנ׳ אכלו את המן ארבעים שנה · והלא
ארבעים שנה חסר שלשים יום אכלו ·
שהרי תחילת ירידת המן בחמשה עשר
באייר אמור ועתה חררה שהוציאו
ישר׳ ממצרים טעמו בה טעם מן · ולא
היה עוד לבני ישר׳ מן · לפיכך ויאכלו ·
מתבואות וגו׳ · היו אם היה להם מן לא
היו אוכלים מן התבואה · שהמן עם להם
משל אומ׳ להנער · מפני מה אתה אוכל
פת שעורים · מפני שאין לי פת חטין
לכך נאמ׳ ולא היה עוד וגו׳ · ביהיות יהו׳
יהושע ביריחו · מכאן לעבורה של עיר
שהוא מן העיר · שאי אפשר לומ׳ בתוך
[illegible]
[illegible] · [illegible] במי מטה
[illegible] פק כי [illegible] אם אין פנך
[illegible] ישר׳ שהן
עבין [illegible] היה · שנ׳ [illegible]
סוגרת ומסוגרת · כתרגו׳ · אחידין [illegible]
דפרזלא ומתקפין מעברין דנחשא ·
[illegible] · מיטור · כהתיעה יוחו
בהיות החולש את הקול · תחיה כי
[illegible] · החלוין · בני גד ובני ראובן
[illegible] ושכריב ועמקב אלפי שהיו בני גד
[illegible] חרחה [illegible] וטרו
[illegible] קרדר · [illegible] שבט [illegible]
הטסע אחרון · והוא מיוסף את [illegible]
המתעכבים אחרונים · [illegible]
[illegible] · והיתה · [illegible] חרם · הקדש
[illegible] שבת קדש ואחד קדש שלו הג
[illegible] ט׳ ועכרתם · [illegible] עכורים

ויכוון הנערים המולים · כמו היו ערלים
דייכן ונעשו כנערים ורדים · ובליל
הראשון היו מלוכלכים · ששורה עירים
מן העבירה עם רחב הזונה · והם אנשים
לכך נקראו אנשים מלוכלכים נערים · כבמל׳
כבכורה ייפרעה · כתחלת יכור שיכנה
בה · ויראות בנו הבכור · ויקבור וילך עד מ
שיראות בנו הצעיר כגייר המלוכה · היה
הצבת הדלתות · עם בית יוון · ויצא ביד
יוון · ויקרב לביתאל · מזרח ביתאל · עד
השמרים · עד התכריכן · לו הוא עם · חלוי
ביכלע לשבת בעבר ירדן מזרחה · כמין
כיחון ועוג שנכבשה כבר · ומה תעשה
לשמך הגדול · כשמיע · זהו וידרשו
ופשוטו מה תעשה לשם גבורתך שימו
כבר · ועתה אומרין תשש כחו · קום לך ·
קם לך כתי׳ · עורך לך מה שהתפללת והוכי
ולפני · ראו עזרת לך בירחנה ולא יוצאות ל
עירהם · ואני אומרת יושר יוצאים ואמר
יכיוס · כי אתה תביא את בני ישר׳ · ואני
[illegible] ופירהם יצלחו ·
ואם ואת לא יצלחו · [illegible]
ואת להם · לא אורחתי לך [illegible] שלו הג
העיר · וכתיב · ישו [illegible] אחת · [illegible]
[illegible] · ואשת · וגבורים [illegible] ראשי גלגלות [illegible]
ואנשי הבית יבאו לגורל · ויקרב את ישר׳
לפני החבון · וילכד שהשבט שים בשבטים
[illegible] · ויקרב לו הך פינן שהשבט [illegible]
יובע טהר · ובהתה לבט של יהודה [illegible]
את משפחת יהודה · לגורל יקרבו ראשי [illegible]
המשפחות · יורד · חד ויכל משפחה [illegible]
והטילו גורל [illegible]
יובות · שלו [illegible]
[illegible] לגורל [illegible] כיוו [illegible]
[illegible] · שים מן בכור · [illegible]
על הגורל [illegible]
[illegible]
[illegible] · ויפל על הזוהר [illegible]

כבוד · בבקשה ממך · אל תעיין לשם על
הגלות · שכבן עקידה היורין ליהלך ויש
עכן · ראה בני יהודה מוספים ומלחמה
אל ויותב שיוחות אני לבדי ואל יהרגו
מיה אלפים · כויות ומיות עשירות · גם
מחריים אחרים בימי משה · שנ׳ שם והו
והחרימו את עריהם · ואדין כשלו · התם
התבוננתי שכבת כתור ויחלות את שלל
ואינך · אדרת שנער · אעטלי · בתמג
כבלי · שכל מלך שלא קנה לו פלטרין
בארץ ישר׳ · לא נתקררה דעתו במלכותו ·
שנ׳ ויותן לך ארץ חמדה נחלה צבי צבאות
גוים · והיה למלך כל פלטרין ביריחו · וכ
וכשהיה בא לכאן לבש אותה · ואומ׳
היאך שלא יחדיו שבט יהודה ויעלה
ויטב להפחיש הגורל · ויעקב · ואפכען
וכותי אני בא וחכטן לפני המקום · אלא
ולפני רבונו של עולם על אלו תפול זוכה
של סנהדרין · ואת בנו ואת בנותיו וכל
ישר׳ לראות מרדיו ואמרו ולעשות
מיהוו · ואת שורו ואת חמורו · ואברם
[illegible] לו יהיה [illegible] ואת
כל אשר לו · [illegible] יוחי [illegible]
את השמש [illegible]
[illegible] וכהן [illegible] השיר והכהן
תבוא לכם · ואל תחריבו [illegible] עד
עד התיקע [illegible] · [illegible]
שמיניים [illegible] העיר · [illegible] כל
[illegible] · והורשתם את
[illegible] לכותל
[illegible] · ואך יהושע מתוך העם
[illegible] כהשמיה [illegible] · ויעל היו מי
[illegible] · [illegible] עוכר הם עוכרי
[illegible] עוברים · [illegible] בחמשה [illegible]
[illegible]
[illegible] · בתחומה להלוה [illegible]
[illegible] · שימו על העיר [illegible]